

Programmabegroting 2018-2021

vastgesteld 8/11/17

gemeente
gouda

3.9 Overhead

3.9.1 Inleiding

Om te voldoen aan de gewijzigde BBV regelgeving is in de programmabegroting 2017-2020 binnen Algemene dekkingsmiddelen een nieuwe productgroep Overhead gevormd. In de loop van 2017 is gebleken verdere bijzondering noodzakelijk is. Daarom heeft de gemeenteraad bij de 3e begrotingswijziging 2017 besloten om een afzonderlijk onderdeel Overhead in te stellen.

Doordat de overhead op een apart overzicht verantwoord wordt, ontstaat er beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten en het halen van haar doelstellingen. Het idee is dat de begroting transparanter wordt en dat de raad beter kan sturen op de kosten van overhead. Daarnaast kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking met andere gemeenten worden gemaakt.

Het BBV geeft de definitie van overhead die de gemeenten moeten hanteren: 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.

Deze kosten worden verantwoord op het taakveld Overhead. De kosten van personeel (en goederen en diensten) in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

3.9.2 Toelichting op de overhead

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden zijn de salarislasten van leidinggevenden en van medewerkers van de afdeling financiën. Ook de exploitatielasten van het Huis van de Stad maken deel uit van de overhead.

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, worden de overheadkosten centraal begroot. Voorheen werden deze kosten verdeeld over de programma's en niet apart inzichtelijk gemaakt.

De overheadkosten (inclusief het bedrag dat is toegerekend aan externe kostendragers) zijn in het jaar 2018 € 18,5 miljoen en bedragen 7% van de totale begroting.

Voor het specificeren van de overheadkosten hanteert de gemeente Gouda een indeling in elf onderdelen.

Onderdeel	Toelichting
Directie	Kosten van de 3 directieleden en de bijbehorende management ondersteuning.
Primair proces	Loonkosten van het personeel die niet direct aan een taakveld kunnen worden toegerekend, zoals alle leidinggevenden in het primaire proces en ondersteuning in het primaire proces (managementassistentes en administratieve medewerkers).
Bestuursondersteuning en Communicatie	Kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie en de bestuursondersteuning.
Concernstaf	Kosten die gemaakt worden ten behoeve van interne controle en advies.
Informatisering en Automatisering	Kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hardware- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerk beheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Ook vallen hier de telefoonkosten, de kopieerkosten en de kosten van DIV onder. Hiervoor zijn alle automatisering en ICT kosten doorgelopen en indien van toepassing direct toegerekend aan een taakveld. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.
HRM	Kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals de salariskosten van de HRM-medewerkers, de kosten van het personeelssysteem, concern brede opleidingskosten en trainingen, werving en selectie, arbodienst, OR, detachering en kosten organisatieontwikkeling.
Huisvesting	Kapitaallasten en onderhoud die betrekking hebben op het Huis van de Stad, alsmede waterverbruik, energiekosten, schoonmaakkosten, beveiliging en het onderhoud binnen het Huis van de Stad.
Facilitaire zaken	Kosten die betrekking hebben op het callcentrum, catering/ kantine, en portokosten.
Financiën	Kosten voor het voeren van de administratie, de planning- en controlfunctie en adviesfunctie op het gebied van financiën, treasury en fiscale zaken.
Inkoop	Kosten die worden gemaakt t.b.v. inkoop, waaronder ondersteuning aanbestedingen, ontwikkelen contractenbank en contractmanagement en de verzekeringen.
Juridische Zaken	Kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals juridische advieskosten, proceskosten en schadevergoeding.

Toerekening aan grondexploitaties, voorzieningen en investeringen

In het BBV is voor de grondexploitaties, investeringen en voorzieningen een uitzondering gemaakt voor wat betreft het centraal begroten en verantwoord van overheadkosten. Deze uitzondering is gemaakt omdat het niet toerekenen van de overhead zou leiden tot een nadelig resultaat. De jaarlijkse last zou dan namelijk ineens ten laste

van het begrotingsresultaat moeten worden gebracht in plaats van deze toe te rekenen aan het grondbedrijf, de onderhoudsvoorzieningen en de investeringen.

De overhead die door wordt berekend aan deze externe kostendragers bedraagt € 1,16 miljoen.

Toerekening overhead aan heffingen en tarieven

Doordat de overhead sinds de BBV wijziging op een apart overzicht wordt verantwoord en niet worden doorbelast aan de producten in het primaire proces, ontstaat een beter inzicht in de directe kosten die de gemeente maakt voor het leveren van haar producten binnen de programma's. Dit betekent niet dat de overhead buiten beschouwing wordt gelaten bij de berekening van de heffingen en tarieven. Deze wordt namelijk extracomptabel (buiten de boekhouding om) berekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt (voor 2018: 5%). De toegerekende overhead aan de heffingen en tarieven maken onderdeel uit van de in dit onderdeel gepresenteerde kosten van overhead.

3.9.3 Wat gaat het kosten?

3.9.3.1 Overzicht exploitatie

Overhead

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Rekening 2016	Begroting 2017 na wijziging	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lasten						
PG Overhead	0	21.389	20.570	20.497	20.614	20.066
Subtotaal lasten	0	21.389	20.570	20.497	20.614	20.066
Baten						
PG Overhead	0	-4.258	-3.258	-3.277	-3.247	-2.751
Subtotaal baten	0	-4.258	-3.258	-3.277	-3.247	-2.751
Saldo van baten en lasten	0	17.131	17.313	17.220	17.368	17.315
Dotaties aan reserves (lasten)	0	1.021	557	557	557	557
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-1.382	-582	-522	-522	-522
Resultaat	0	16.770	17.288	17.255	17.402	17.350

N.B. Sinds de begroting 2017 is het verplicht om de overheadkosten apart inzichtelijk te maken. De lasten en baten van de overhead verschuiven daarmee van de Programma's (hoofdstuk 3.1 tot en met 3.8) naar het overzicht Overhead (hoofdstuk 3.9). Deze verschuivingen zijn daarmee een van de oorzaken van de verschillen tussen de bedragen in de kolommen Rekening 2016 en Begroting 2017 na wijziging.

3.9.3.2 Toelichting op de exploitatie

De 3e begrotingswijziging 2017 heeft geleid tot de volgende mutaties (+ = nadeel, - = voordeel):

Productgroep	Maatregel	2018	2019	2020	2021
Overhead	Automatisering	-50	-50	-50	-50
Overhead	Cheese Experience	60	0	0	0
Overhead	Krediet: nieuwbouw HvdSt	19	19	19	19
Overhead	Lagere toerekening projecten	194	200	164	136
Overhead	Loonkostenontwikkeling 2017	589	583	581	581
Overhead	Loonkostenontwikkeling 2018	635	627	625	625
	Totaal PG Overhead	1.448	1.380	1.339	1.311

3.9.3.3 Specificatie overhead

Lasten

omschrijving	2018	2019	2020	2021
Bestuursondersteuning	843	843	843	843
Concernstaf	458	458	458	458
Directie	621	621	621	621
Facilitaire zaken	1.647	1.634	1.624	1.624
Financien	1.542	1.542	1.542	1.542
HRM	4.375	4.374	4.331	4.331
Huisvesting	3.124	3.124	3.123	3.368
Informatievoorziening en automatisering	5.168	5.190	5.287	5.241
Inkoop	1.657	1.655	1.649	902
Juridische ondersteuning	679	679	679	679
Primair proces	1.613	1.534	1.614	1.614
Toerekening externe kostendragers	-1.157	-1.157	-1.157	-1.157
Totaal lasten	20.570	20.497	20.614	20.066